

Pysslingen Förskolor och Skolor AB
Rektorn vid Fenestra S:t Jörgen

Uppföljning efter tillsyn i den fristående grundskolan Fenestra S:t Jörgen i Göteborgs kommun

Bakgrund

Skolinspektionen har genomfört tillsyn i den fristående grundskolan Fenestra S:t Jörgen i Göteborgs kommun. Tillsynen genomfördes under våren 2013. Vid tillsynen tog Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten gav förutsättningar för elever i Fenestra S:t Jörgen att nå de nationella målen. Granskningen skulle visa om skolan uppfyllde, eller inte uppfyllde, de krav som författningarna ställer på verksamheten.

Skolinspektionen har i beslut den 26 februari 2013 (dnr 44-2012:1401) förelagt Pysslingen Förskolor och Skolor AB att vidta åtgärder avseende undervisning och lärande, grundläggande värden och inflytande, trygghet, studiero och en god miljö, särskilt stöd, bedömning och betygssättning, pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen samt omfattning och resurstillgång. Vidare har Skolinspektionen tilldelat huvudmannen en anmärkning avseende fritidshemmets uppdrag och innehåll. Skolinspektionen har begärt att Pysslingen Förskolor och Skolor AB senast den 27 maj 2013 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits på ovanstående områden.

Huvudmannen har i skrivelse som inkom till Skolinspektionen den 27 maj 2013 redovisat vidtagna åtgärder.

Skolinspektionen har tagit del av huvudmannens skrivelse med redovisning av vilka åtgärder som vidtagits med anledning av Skolinspektionens förelägganden och anmärkning. Därefter har Skolinspektionen besökt skolan den 8 oktober 2013 och genomfört uppföljningssamtal med rektorn och lärare. I samband med huvudmannens faktagranskning av de minnesanteckningar och den tjänsteanteckning Skolinspektionen upprättade vid besöket har huvudmannen i skrivelser som inkom till Skolinspektionen den 20 november 2013 redovisat ytterligare vidtagna åtgärder.

2013–12–19

Dnr 44–2012:1401

2 (7)

Beslut

Skolinspektionen bedömer att Pysslingen Förskolor och Skolor AB vidtagit sådana åtgärder att de brister som tidigare påtalats i verksamheten i Fenestra S:t Jörgen har avhjälpits inom områdena undervisning och lärande, grundläggande värden och inflytande, trygghet, studiero och en god miljö, särskilt stöd, bedömning och betygssättning samt fritidshemmets uppdrag och innehåll.

Avseende kvarstående brister, som beskrivs nedan, förelägger Skolinspektionen Pysslingen Förskolor och Skolor AB enligt följande.

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Pysslingen Förskolor och Skolor AB att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den **20 januari 2014** redovisas för Skolinspektionen. Skolinspektionen kommer även besöka Fenestra S:t Jörgen för att kontrollera att redovisade åtgärder är genomförda och att bristerna avhjälpits.

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Pysslingen Förskolor och Skolor AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektor ska ta ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.
- Rektor ska ta ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat.

Motivering

Enligt skollagen ska det på skolenhetsnivå genomföras ett systematiskt kvalitetsarbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs. Om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas.

I tillsynsbeslutet för Fenestra S:t Jörgen påtalades att rektorn inte fullt ut såg till och tog ansvar för att det bedrevs ett systematiskt kvalitetsarbete som bestod i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Därutöver tog rektorn

2013–12–19

Dnr 44–2012:1401

3 (7)

inte ansvar för att kvalitetsarbetet var dokumenterat. Bland annat framkom att rektor inte efterfrågat resultaten i samtliga ämnen i årskurserna 3, 6 och 9. Lärarna och rektor hade inte tillsammans utvärderat det samlade kunskapsresultatet eller betygssättningen vid skolan.

I den skrivelse där huvudmannen redovisar åtgärder för att avhjälpa de brister som påtalats redovisas bland annat följande. Skolan har övergått till att arbeta med ett så kallat balanserat styrkort för det systematiska kvalitetsarbetet. Skolan kommer vid varje terminsslut dokumentera måluppfyllelsen för alla elever i alla ämnen i årskurserna 1–9. Måluppfyllelse-/betygsanalyser kommer ske efter varje betygssättning i alla ämnen och årskurser.

Vid Skolinspektionens uppföljningsbesök uppger rektorn att han inte har kunskap om vårterminens slutbetyg och har inte tillsammans med lärarna analyserat måluppfyllelse och betygsutfall. Rektorn uppger att han inte haft tillgång till statistiken och att det varit svårt att hinna göra analyser av kunskapsresultaten. Skolan har ännu inte sammanställt kunskapsresultaten i de årskurser och ämnen som har nationella kunskapsresultat. Skolverkets officiella statistik visar att måluppfyllelsen har sjunkit år 2013 då färre elever hade slutbetyg i samtliga ämnen än år 2012. Rektor uppger vidare att de ännu inte kommit fram till vad som är skolans utvecklingsbehov utifrån förra läsårets kunskapsresultat. Även lärarna berättar att de inte tillsammans har analyserat betygsutfall eller kunskapsresultat i alla ämnen som har nationella kunskapskrav. De uppger att de får sina personliga utvecklingsområden utifrån vad som kommer fram i genomförda enkäter.

I samband med huvudmannens faktagranskning av de minnesanteckningar och den tjänsteanteckning Skolinspektionen upprättade vid besöket inkom huvudmannen den 20 november 2013 med kompletterande svar och uppger bland annat följande. Kvalitetsarbete bedrivs idag på flera nivåer; huvudmannanivå, regionnivå, enhetsnivå, klassrumsnivå/lektionsnivå och individnivå. Som riktmärke för hur detta arbete ska bedrivas finns ett årshjul på huvudmannanivå och på regionnivå finns ett kvalitetshjul där varje enhets avstämningspunkter anges. Kvalitetsarbetet säkras via styrkort där verksamhetens analyser läggs in av resultaten i förhållande till målen. Utifrån föregående verksamhetsårs analys sätts utvecklingsområden och utifrån dessa utvecklingsmål. Aktiviteter läggs in i styrkortet som ska leda till att verksamheten når sina mål. Kompetensutvecklingsdagar är genomförda med rektorerna kring analysarbete.

I samband med faktagranskning av detta beslut uppger rektorn att skolan har påbörjat involvera pedagogerna i analysen av skolans resultat. Alla analyser

2013–12–19

Dnr 44–2012:1401

4 (7)

och delanalyser dokumenteras nu i skolans styrkort och genomförs kontinuerligt över året.

Skolinspektionens uppföljning visar att huvudmannen inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att avhjälpa bristen som påtalats i tillsynsbeslutet. Det saknas sammanställningar med analys av kunskapsresultaten som används för att effektiva åtgärder ska kunna sättas in för ökad måluppfyllelse. Således använder inte skolan kunskapsresultaten som utgångspunkt för att utveckla verksamheten mot en högre måluppfyllelse. De åtgärder huvudmannen hänvisar till där analys ska genomföras på enhetsnivå och klassrumsnivå/lektionsnivå har inte vid Skolinspektionens besök genomförts med kunskapsresultaten som utgångspunkt. Utredningen visar att varken rektor eller lärarna har gjort någon analys av kunskapsresultat och betygsutfall. Denna analys är nödvändig för att effektiva åtgärder ska kunna sättas in för ökad måluppfyllelse. Rektorn har uppgett att åtgärder har vidtagits sedan Skolinspektionens besök för att åtgärda tidigare brister. Exempelvis har skolan påbörjat involvera pedagogerna i analysen av skolans resultat. Det rektor uppgett avseende påbörjat kvalitetsarbete medför ingen annan bedömning. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

4 kap. 4-6 §§ skollagen

Omfattning och resurstillgång

Pysslingen Förskolor och Skolor AB måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Omfattning och resurstillgång.

- Eleverna vid Fenestra S:t Jörgens skolenhet ska ha tillgång till skolbibliotek som är anpassat till deras behov. Biblioteken ska omfatta böcker, informationsteknik och andra medier och användas i skolornas pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande.

Motivering:

Enligt skollagen ska eleverna i grundskolan ha tillgång till skolbibliotek. Med skolbibliotek avses enligt förarbetena (prop. 2009/10:165 s. 284) en gemensam ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas

2013–12–19

Dnr 44–2012:1401

5 (7)

förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande.

I läroplanen framställs biblioteket som en del av skolans arbetsmiljö med syfte att eleverna själva ska kunna söka och utveckla kunskaper.

I Skolinspektionens tillsynsbeslut för Fenestra S:t Jörgen påtalades brister i verksamheten avseende bedömningsområdet omfattning och resurstillgång eftersom skolenheten saknade skolbibliotek.

I den skrivelse där huvudmannen redovisar åtgärder för att avhjälpa de brister som påtalades redovisas bland annat följande. Över 1500 skönlitterära böcker har inskaffats sedan Skolinspektionens besök och skolan har avsatt medel för införskaffning av digitalt lånesystem samt facklitteratur i budget för läsåret 2013/14 som beräknas vara klart höstterminen 2013.

Vid Skolinspektionens besök den 8 oktober 2013 framgick att de åtgärder som huvudmannen redovisat inte varit tillräckliga för att rätta till bristen. Skolan har påbörjat en uppbyggnad av skolbibliotek genom att avsätta ett rum med bokhyllor och böcker. Skolinspektionen kan vid besöket konstatera att de böcker som finns i rummet främst är skönlitterära böcker som enligt Skolinspektionens bedömning inte är anpassade till barn och ungdom. Skolbiblioteket är låst och obemannat och det finns några lärare som har tillgång till nyckel. Vidare saknas sök- och utlåningssystem. De faktaböcker Skolinspektionen noterar är främst äldre uppslagsverk. Skolbiblioteket saknar andra medier som tidningar och datorer. Enligt Skolinspektionens bedömning är den yta som är avsatt liten i förhållande till att biblioteket ska betjäna cirka 500 elever. Vid intervju med lärare vid Fenestra S:t Jörgen framgår att skolbiblioteket inte används i skolenhetens pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande. Lärarna berättar att för de yngre eleverna har de istället ordnat olika utrymmen med böcker som är anpassade för yngre elever och att de ibland går till folkbiblioteket i stadsdelen. De äldre eleverna använder enligt de intervjuade lärarna inte skolans bibliotek.

I samband med huvudmannens faktagranskning av de minnesanteckningar och den tjänsteanteckning som upprättades vid besöket inkom huvudmannen den 20 november 2013 med kompletterande svar och uppger bland annat följande. Fenestra S:t Jörgens bibliotek mäter 30 kvadratmeter och ska fungera som inspirationskälla och utlåningsnav till skolans 480 elever i förskoleklass och årskurserna 1–9. Biblioteket var vid tiden för Skolinspektionens besök stängt eftersom skolan väntade på ett skolbibliotekssystem vilket nu är på plats

Uppföljningsbeslut

2013-12-19

Dnr 44-2012:1401

6 (7)

och är ett inläsnings-, sök-, och utlåningssystem. Alla elever har nu tillgång till biblioteket genom sina lärare och lärarna och övrig personal har nyckel till biblioteket. Biblioteket är bemannat cirka 2 timmar per dag och böckerna är katalogiserade eller håller på att katalogiseras. På skolan finns cirka 1450 barn- och ungdomsböcker som vid Skolinspektionens besök var utlånade till eleverna i klassrummen och därför utspridda i verksamheten. Även faktaböcker för yngre elever var utlånade till klassrummen. Eftersom så gott som all litteratur är katalogiserad kan alla lärare ha överblick över vilka böcker som finns utlånade till elever.

Beställning av kompletterande inköp av skönlitteratur och faktaböcker är gjord för åldrarna 12-15 år. Medier såsom tidningar eller datorer finns inte i skolans bibliotek eftersom elever i förskoleklass och årskurserna 1-6 i snitt har ett digitalt verktyg per tre elever och i årskurserna 7-9 har eleverna ett digitalt verktyg per elev. Genom de digitala verktygen har eleverna tillgång till dagstidningar, musik, film och andra medier. Dessutom uppger huvudmannen att flertalet lärare regelbundet besöker stadsdelens folkbibliotek tillsammans med eleverna som ett komplement till skolans bibliotek.

I samband med faktagranskningen av detta beslut uppger rektorn att skolan sedan den 29 november har ett fungerande skolbibliotek som pedagogerna nyttjar i sin undervisning för att stimulera lärandet.

Utredningen visar att skolenhetens bibliotek fortfarande inte utgör en sådan gemensam och ordnad resurs av medier och information att det uppfyller kraven på skolbibliotek. Det huvudmannen uppgett avseende exempelvis tillgång till datorer och andra medier medför ingen annan bedömning. Det har vid utredningen också framkommit att skolbiblioteket inte används av lärarna i skolenhetens pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande. Huvudmannen har uppgett att ett antal åtgärder har vidtagits sedan Skolinspektionens besök för att åtgärda tidigare brister exempelvis bokbeställningar och installation av ett system för inläsning, sökning och utlåning. Skolinspektionen kommer att bedöma dessa uppgifter i samband med uppföljningen av detta föreläggande. Det folkbibliotek huvudmannen uppger att flertalet lärare besöker med eleverna ligger inte heller i skolans närhet och används inte av alla klasser vid skolan. Det har inte heller framkommit att det skulle finnas ett organiserat samarbete mellan skolan och folkbibliotekets personal som innebär att alla krav på skolbibliotekets funktion är uppfyllda. De åtgärder huvudman-

2013-12-19

Dnr 44-2012:1401

7 (7)

nen redovisat har inte medfört att eleverna har tillgång till skolbibliotek enligt lagens mening. Verksamheterna uppfyller därmed fortfarande inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 36 § skollagen

Lgr 11, 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

I ärendets slutliga handläggning har undervisningsråd Ulla-Britt Norin, avdelningsjurist Charlotte Fagher och jurist Julie Svane deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Magnus Haglund
Enhetschef

Kristina Svensson
Undervisningsråd/Föredragande